

Hoe doen de nachtvlinders het?

Nachtvlinders zijn in Nederland met 2300 soorten een soortenrijke groep binnen de insecten. Dat het slecht gaat met insecten hebben meerdere studies aangetoond. Maar hoe gaat nu met de nachtvlinders?

Alleen via een meetnet is de aantalsontwikkeling van nachtvlinders goed bij te houden. Daarom is De Vlinderstichting, samen met een groep van enkele tientallen vrijwilligers, in 2013 gestart met het Landelijk Meetnet Nachtvlinders. We hopen dit meetnet de komende jaren verder uit te bouwen. Verspreid over het hele land zetten vrijwilligers een hele nacht hun nachtvlinderval aan om zo de nachtvlinders te tellen. Met behulp van een val worden niet alleen de soorten genoteerd maar ook de aantallen goed geteld. Doordat dit elke keer op eenzelfde manier gebeurt, kan iets gezegd worden over de trend in de aantallen nachtvlinders.

Tellingen en trends

2013 was het eerste teljaar. Er waren toen maar tien meetpunten in heel Nederland. In dat jaar werden er gemiddeld per nacht 69 exemplaren geteld. Dit is meer dan twee keer zoveel als in 2015 of 2016, wat erop zou duiden dat 2013 een goed jaar was. Het aantal meetpunten en tellingen was in 2013 helaas te laag om te gebruiken bij het berekenen van betrouwbare trends. Vanaf 2014 zijn er betrouwbare (zeer) korte termijntrends. Van de dertig soorten waarvoor we de eerste trends heb-

ben tussen 2014 en 2017, gaat er één achteruit, de gewone worteluil (*Agrotis exclamationis*). De andere 29 soorten hebben teveel variatie van jaar tot jaar om een zekere trend te bepalen, maar kunnen zeker gebruikt worden wanneer een langere reeks beschikbaar komt.

Uitbouwen

Nu zegt zo'n korte periode nog niet veel. Op twee manieren willen we dit gaan verbeteren:

- Door zoveel mogelijk nieuwe telplots zullen we de trends van steeds meer soorten beter en betrouwbaarder kunnen gaan bijhouden.
- We willen bij nachtvlindersaars gaan inventariseren of ze in het verleden ook op een regelmatige manier hebben geteld (en alles bijgehouden, ook veel voorkomende soorten). Want die lange series kunnen we gebruiken om verder terug in de tijd te kijken. Dit is echter een tijdrovende klus, waarvoor we extra menskracht nodig hebben.

We hebben nu een eerste beeld hoe het de laatste jaren met een aantal soorten nachtvlinders gaat. Samen met onze vrijwilligers willen we dat verder uitbouwen. Zo kunnen op den duur bijvoorbeeld trends per provincie of leefgebied gemaakt worden. Meedoen aan het Landelijk Meetnet Nachtvlinders kan al door minimaal zes keer per jaar een nachtvlinderval op dezelfde plek neer te zetten en dan de gegevens in te voeren op <https://nachtvlinders.meetnetportaal.nl>.

Teunisbloempijlstaart

Wie vindt dit jaar een rups van de teunisbloempijlstaart en zorgt er daarmee voor het bewijs dat de soort zich tien jaar achtereen heeft voortgeplant in Nederland? Tien jaar is niet alleen een mooi jubileum, maar deze periode heeft ook gevolgen voor de beschermingsstatus. Na tien aaneengesloten jaren met bewezen voortplanting krijgt de soort namelijk de status 'standvlinder'. Aangezien de teunisbloempijlstaart op de Europese Habitatrichtlijn staat, is elk land waar de soort als standvlinder voorkomt, verplicht de soort te beschermen. Waarschijnlijk vanaf dit jaar Nederland dus ook.

Dromedaris.

Vliervlinder.